

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของการศึกษา

จากสภาวะเศรษฐกิจและสังคมของโลกที่เปลี่ยนแปลงไปตามกระแสของโลกาภิวัตน์ ทำให้การค้าในระดับโลกกลายเป็นเรื่องง่าย และเป็นสิ่งที่สำคัญในระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยม ในปัจจุบันการตกลงข้อผูกพันของประเทศต่างๆ กับองค์การการค้าโลก (WTO) จึงเกิดขึ้นอย่างมากมาย และหนึ่งในนั้นก็คือการตกลงระหว่างประเทศไทยกับ WTO ซึ่งใจความสำคัญส่วนหนึ่งได้เกี่ยวเนื่องถึงการเปิดการแข่งขันเสรีกิจการโทรคมนาคม ประเทศไทยจึงจำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนระบบองค์การให้ยกเลิกการผูกขาดกิจการโทรคมนาคมซึ่งเดิมที่เป็นขององค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย และการสื่อสารแห่งประเทศไทย และต้องเตรียมความพร้อมรองรับการแข่งขันอย่างเสรีที่จะเกิดขึ้นภายหลังปี พ.ศ. 2549 จึงเป็นผลทำให้ต้องมีการแปรรูปองค์กรทั้งสอง จากรูปแบบรัฐวิสาหกิจให้มีการดำเนินงานในรูปแบบของบริษัทมหาชน

หลังจากการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ในกิจการโทรคมนาคมของประเทศ คือการที่องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย (ทศท.) ได้ถูกแปลงสภาพเป็น บริษัท ทศท คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) (TOT Corporation Public Company Limited) เมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม พ.ศ. 2544 เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมโลกที่จะมีการเปิดเสรีด้านโทรคมนาคมตามองค์การการค้าโลก (World Trade Organization) และเพื่อให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาลภายใต้การนำของ ฯพณฯ พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ในการแปรรูปรัฐวิสาหกิจเพื่อการกอบกู้เศรษฐกิจและสร้างรายได้ให้กับประเทศ ตามพระราชบัญญัติทุนรัฐวิสาหกิจ พ.ศ.2542 ซึ่งต่อมาได้ถูกย้ายมาสังกัดกับกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่ตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2546 โดยบริษัท ทศท คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ได้ประกาศใช้โครงสร้างบริษัทใหม่เป็นครั้งแรกเมื่อวันที่ 1 สิงหาคม พ.ศ. 2546 นับเป็นการปรับเปลี่ยนโครงสร้างองค์กรครั้งใหญ่หลังจากมีการปรับโครงสร้างองค์กรครั้งล่าสุดในปี 2537 และต่อมาในวันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2548 ได้มีการเปลี่ยนชื่อเป็น บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) (TOT Public Company Limited) โดยมีวิสัยทัศน์ในการมุ่งมั่นเป็นบริษัท โทรคมนาคมชั้นนำด้วยนวัตกรรมใหม่ พร้อมมอบความพอใจสูงสุดแก่ลูกค้า

ในส่วนของการกำกับดูแลกิจการโทรคมนาคม (Regulator) เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดของประชาชนในระดับชาติและระดับท้องถิ่น ทั้งในด้านการศึกษา วัฒนธรรม ความมั่นคงของรัฐ และประโยชน์สาธารณะอื่น รวมทั้งการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม จึงตกเป็นขององค์กรของรัฐที่เป็นอิสระ นั่นคือ คณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กทช.) ซึ่งได้ถูกจัดตั้งขึ้นมาใหม่ตามประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 16 ก วันที่ 7 มีนาคม 2543 และใช้บังคับเป็นกฎหมายตั้งแต่วันที่ 8 มีนาคม 2543

การค้นคว้าอิสระนี้เพื่อศึกษาผลกระทบของการเปิดเสรีโทรคมนาคมตามข้อตกลงกับ WTO โดยมุ่งเน้นการศึกษผลกระทบจากนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคม (กทช.) ที่มีผลต่อสัญญาความร่วมมือการดำเนินงานกับเอกชน ในด้านการกำหนดโครงสร้างอัตราค่าเชื่อมต่อ (Interconnection Charge) ของบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) หลังการปรับเปลี่ยนองค์กรโทรศัพท์แห่งประเทศไทย หรือ ทศท. จากการทำงานในลักษณะเดิม ที่มีหน้าที่เป็นหน่วยงานหนึ่งของภาครัฐ ดำเนินงานในฐานะ ผู้กำกับดูแล (Regulator) และผู้ให้บริการ (Operator) ไปสู่การทำงานในลักษณะของบริษัทเอกชน และกลายเป็นเพียงผู้ให้บริการรายหนึ่งของประเทศเท่านั้น โดยการศึกษาจะเป็นการศึกษาในหัวข้อดังต่อไปนี้

1. ความเป็นมาของกฎเกณฑ์โทรคมนาคมระหว่างประเทศก่อนการเปิดเสรีการค้าโทรคมนาคม
2. ศึกษาโครงสร้างรายได้จากการเก็บค่าการใช้โครงข่าย (Access Charge) และการแบ่งสรรผลประโยชน์ตามสัญญาความร่วมมือการดำเนินงาน การศึกษาการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างรายได้ไปสู่การกำหนดโครงสร้างอัตราค่าเชื่อมต่อ (Interconnection Charge) เพื่อเป็นข้อเสนออัตราค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม หรือ RIO (Reference Interconnection Offer) ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กทช.)
3. ศึกษาการปรับกลยุทธ์ในการจัดการองค์กรเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของรายได้ที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต โดยการศึกษาการวางสถานะขององค์กรในตลาด เช่น การวางนโยบายให้องค์กรเป็นบริษัทที่เป็นเลิศในด้านการให้บริการโครงข่าย หรือการพัฒนาการใช้ทรัพยากรโครงข่ายที่มีอยู่ไปสู่การเป็นผู้ให้บริการอันดับหนึ่งของประเทศ

ดังนั้น การศึกษาการผลกระทบจากการเปิดเสรีโทรคมนาคมที่มีต่อบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) จะช่วยให้เข้าใจถึงหลักการและทฤษฎีในการกำหนดต้นทุนและอัตราค่าเชื่อมต่อ, การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นภายในองค์กรในการวางแผนทางการสร้างรายได้ กลยุทธ์ในการสร้างรายได้จากโครงสร้างอัตราค่าเชื่อมต่อ (Interconnection Charge) ภายใต้การกำกับดูแลของ

สำนักงานคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคม (กทช.) เพื่อยังคงความเป็นบริษัทโทรคมนาคมชั้นนำของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสถานการณ์ปัจจุบันที่การให้บริการด้านโทรคมนาคมในประเทศไทยมีการแข่งขันกันมากขึ้นในระหว่างผู้ประกอบการเอกชนรายใหญ่ที่มีอยู่ จึงเห็นสมควรที่จะทำการศึกษาวิจัยในเรื่องนี้ เพื่อให้ทราบถึงผลกระทบจากการเปิดเสรีโทรคมนาคม ในด้านนโยบายที่มีผลต่อสัญญาการร่วมงานในด้านการกำหนดโครงสร้างอัตราค่าเชื่อมต่อ (Interconnection Charge) ของบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน)

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาผลกระทบด้านรายได้ภายใต้กฎเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กทช.) ซึ่งมีผลต่อสัญญาการร่วมงานในด้านการกำหนดโครงสร้างอัตราค่าเชื่อมต่อ (Interconnection Charge) ภายหลังการเปิดเสรีโทรคมนาคมที่มีต่อ บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) ในฐานะผู้ประกอบการรายหนึ่ง
2. เพื่อศึกษาหลักการและทฤษฎีในการกำหนดต้นทุนและอัตราค่าเชื่อมต่อ วิเคราะห์นโยบายและกลยุทธ์ในการดำเนินกิจการโทรคมนาคมของ บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) ในการสร้างรายได้จากโครงสร้างอัตราค่าเชื่อมต่อ (Interconnection Charge) เพื่อการเป็นบริษัทโทรคมนาคมชั้นนำของประเทศในการแข่งขันเสรี รวมถึงปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในการกำหนดอัตราค่าเชื่อมต่อ ของบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) ภายหลังการเปิดเสรีโทรคมนาคมตามข้อตกลงเขตการค้าเสรีกับ WTO ที่กำลังเกิดขึ้นในปี พ.ศ. 2549 นี้
3. วิเคราะห์ประเด็นปัญหาที่เกิดจากกฎระเบียบใหม่ เสนอแนะแนวทางการแก้ปัญหาในส่วน of โครงสร้างอัตราค่าเชื่อมต่อ (Interconnection Charge) และนำเสนอประเด็นที่น่าสนใจเพื่อประโยชน์ในการทำวิจัยศึกษาต่อไปในอนาคต

1.3 ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษานี้ มุ่งศึกษาถึงผลกระทบจากกฎเกณฑ์ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กทช.) จากการเปิดเสรีโทรคมนาคมในด้านการกำหนดโครงสร้างอัตราค่าเชื่อมต่อโครงข่าย (Interconnection Charge) ที่ส่งผลกระทบต่อสัญญาความร่วมมือของ บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) ในฐานะผู้ประกอบการรายหนึ่งของประเทศ รวมทั้งการปรับเปลี่ยนกระบวนการดำเนินงานและกลยุทธ์ในการสร้างรายได้ของบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) ซึ่งเปลี่ยนแปลงไปเนื่องจากการประกาศกำหนดใช้โครงสร้างอัตราค่าเชื่อมต่อโครงข่าย (Interconnection Charge) ที่จะมีขึ้น

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงประเด็นสำคัญของผลกระทบจากกฎเกณฑ์ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กทช.) ซึ่งส่งผลต่อการกำหนดโครงสร้างอัตราค่าเชื่อมต่อ (Interconnection Charge) หลังการเปิดเสรีโทรคมนาคมที่มีผลต่อการประกอบกิจการโทรคมนาคมของบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) ในการเปิดตลาดเสรีอุตสาหกรรมโทรคมนาคม

2. ทำให้ทราบถึงพื้นฐานในหลักการและทฤษฎีในการกำหนดต้นทุนและอัตราค่าเชื่อมต่อ การวางแผนการสร้างรายได้ กลยุทธ์ในการสร้างรายได้จากโครงสร้างอัตราค่าเชื่อมต่อ (Interconnection Charge) ของบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคม (กทช.) รวมไปถึงการศึกษาโครงสร้างต้นทุนที่ใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดโครงสร้างอัตราค่าเชื่อมต่อ (Interconnection Charge) ที่ประเทศชั้นนำด้านโทรคมนาคมกำหนดใช้เพื่อการศึกษาเปรียบเทียบกับโครงสร้างอัตราค่าเชื่อมต่อ (Interconnection Charge) ของบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน)

3. ทำให้ทราบนโยบายและกลยุทธ์ในการสร้างรายได้ของบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) ภายใต้กฎเกณฑ์การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กทช.) ว่ามีความเหมาะสมและสอดคล้องในการแข่งขันเสรีมากน้อยเพียงใด อีกทั้งทำให้ทราบแนวทางของบริษัท ในการเพิ่มศักยภาพการดำเนินธุรกิจกิจการโทรคมนาคมเพื่อรักษาความ

เป็นบริษัทชั้นนำของประเทศ ซึ่งนำไปสู่การสรุปและเสนอข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ เป็นแนวทางในการศึกษาการเปลี่ยนแปลงที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคตต่อไป

1.5 ระยะเวลาการศึกษา

ระยะเวลาการศึกษา ตั้งแต่เดือนตุลาคม พ.ศ. 2548 – ตุลาคม พ.ศ. 2549 โดยประมาณ ซึ่งแยกเป็น 2 ช่วง ตามภาคการศึกษา ดังนี้

1.5.1 ภาคการศึกษาที่ 2/2548 ช่วงประมาณเดือนตุลาคม พ.ศ. 2548 – เมษายน พ.ศ. 2549

ในช่วงนี้เป็นระยะแรกของการเริ่มต้นในการศึกษาและค้นคว้าข้อมูลต่างๆเพื่อจัดเตรียมหัวข้อของงานค้นคว้าอิสระ การนำเสนอหัวข้อและเค้าโครงงานเพื่ออนุมัติ การวางแผนงานศึกษา การดำเนินงานศึกษาเกี่ยวกับกรอบแนวคิดและทฤษฎี และการเก็บข้อมูลและจัดทำรายงานการศึกษาในเบื้องต้น เพื่อนำส่งตามที่กำหนด โดยใช้เวลาประมาณ 7 เดือน

ในช่วงที่สองนี้จะใช้เวลาทั้งหมดประมาณสี่เดือนเศษ ซึ่งเป็นระยะของการศึกษาวิเคราะห์ และวิจัยในรายละเอียดของงานค้นคว้าอิสระ โดยใช้กรอบแนวความคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องเป็นแนวทางในการศึกษา เป็นระยะที่สำคัญในการศึกษาเข้าถึงแหล่งข้อมูลทั้งปฐมภูมิ และทุติยภูมิ การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การประมวลผลการศึกษา และการจัดทำรายงานการศึกษาทั้งหมด รวมทั้งการสอบ Defense งานศึกษา และการนำเสนอรายงานที่ปรับเปลี่ยน

ตารางที่ 1.2

แสดงตารางระยะเวลาของงานศึกษาช่วงที่สองภาคการศึกษาที่ 1/2549

ที่	รายละเอียด	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	หมายเหตุ
	<u>ภาคการศึกษาที่ 1/2549</u> (มิ.ย. – ต.ค.49)								
1.	ศึกษาเข้าถึงแหล่งข้อมูล	←→							
2.	เก็บรวบรวมข้อมูล	←→							
3.	วิเคราะห์ข้อมูล และ ประมวลผล ข้อมูล	←→							
4.	จัดทำรายงานการศึกษา ทั้งหมด	←→							
5.	นำเสนอรายงานและสอบ Defense นำเสนอรายงานที่ปรับแก้ไข					←→		▲	